

Andra roller och funktioner

INSTRUKTIONER TILL HANLEDAREN

Syfte: Att synliggöra och diskutera informella relationsorienterade roller i gruppen.

Tid: cirka 2 timmar

Det här behöver ni:

- Papper och penna till alla deltagare
- Rollformulär
- Bladderblocksblad
- Tuschpennor
- Tejp, maskeringstejp
- Ett rum med bekväma arbetsytor och väggar för att hänga upp bladderblocksblad på.

Delar

🕒 5 minuter

Start – hälsa välkomna

Vad ska vi göra?

Alla i gruppen har formella roller, de vi anställdes för i företaget. Men vid sidan om våra mer utkristalliserade yrkesroller finns även andra mer informella roller vi får eller tar i gruppen. Någon kan ha tagit rollen som den som driver på, en annan ser till att saker och ting samordnas. Och en tredje kan ta rollen som mys-gubbe/gumma och se till att det där lilla extra händer för att alla medlemmarna i gruppen ska trivas. Låt oss stanna upp en stund och se på andra roller vi kan ha tagit eller som vi tycker att vi saknar i gruppen vid sidan om de mer formella rollerna.

Hur ska vi göra? Varför?

Ramar för arbetet.

🕒 30 minuter

Individanalys – individuellt

Be alla gruppmedlemmar fylla i »Individanalys«. Poängtera att det inte finns några rätt eller fel. Det handlar om vars och ens upplevelse. Och hur vi upplever varandra i gruppen har lika mycket att göra med den person vi själva är, som med den vi analyserar.

🕒 90 minuter

Gruppanalys – gruppen

Be gruppen rita upp mallen från den individuella övningen och göra en gemensam lista. Använd en whiteboardtavla eller flera ihoptejpade bladderblocksblad. Det är viktigt att alla ser. Be dem föra över markeringarna från den individuella listan och göra en gemensam lista. Diskutera listan med utgångspunkt från frågeställningarna under B.

Märker du att gruppen har svårt att komma i gång med samtalet – gör en intervention och säg: »jag ser att ni inte riktigt kommer i gång med att prata om den gemensamma listan. Vad beror det på?« Och sedan är du tyst. Kom ihåg att ämnet kan vara känsligt, att peka ut någon som »dominerar« eller »blockerar«. Kanske öppenhet fortfarande bara är ett ord i gruppen och ingenting som praktiseras. Kanske behöver gruppen gå tillbaka till byggblock 3 och lära känna varandra på ett mer djupt och förtroende- fullt plan för att verkligen öka graden av tillit.

Hantera situationen genom att låta gruppen bestämma hur de vill gå vidare om de fastnar.

Avrunda övningen med att gå laget runt och fånga upp några meningar från var och en (se C).

ANDRA ROLLER OCH FUNKTIONER

Individanalys

Sätt ett kryss för varje gruppmedlem i respektive kolumn för de roller och funktioner som denne oftast tar i gruppen. Markera även för dig själv.

Denna lista är bara exempel. Om du vill kan du lägga till andra roller eller funktioner som du upplevt att andra tar i gruppen.

Gruppmedlem Grupp- roll/funktion					
1. Driver på					
2. Tar initiativ					
3. Strukturerar					
4. Samordnar					
5. Gör det mysigt					
6. Söker information					
7. Analyserar					
8. Uppmuntrar					
9. Tillför idéer					
10. Säger som det är					
11. Medlar					
12. Blockerar					
13. Delar med sig					
14. Sätter normer					
15. Följer med					
16. Söker bekräftelse					
17. Håller spåret					
18. Avslutar					
19. Dominerar					
20. Samspelar					
21. Leder					
22. Håller ihop					
23. Entusiasmerar					
24. Problematiserar					
25. Bekräftar andra					

ANDRA ROLLER OCH FUNKTIONER

Gruppanalys

A. Rita upp mallen från den individuella övningen på en whiteboardtavla eller på flera ihoptejpadade blädderblocksblad.

Därefter talar varje gruppmedlem om vilka markeringar hen gjort. På det sättet sammanställs en samlad lista för hela gruppen.

B. Sätt er så att alla ser den gemensamma listan.

Diskutera de markeringar var och en fått. Vilka fördelar och nackdelar finns det med rollbeteendet?

Är det något rollbeteende som vi saknar i gruppen?

C. Avrunda

Gå laget runt. Var och en delar med sig några meningar kring följande:

- Hur kändes det att genomföra övningen?
- Vilka insikter tar jag med mig kring min informella roll i gruppen?